

The Effect of Cultural, Social and Educational Factors on the Attitude of Talent Schoolgirls towards Studying and Reading

Pashaie¹ | R. Zavaragi²

A. Hamdipour³ | S. Nemati⁴

Purpose: The aim of the research was investigating the impact of cultural, educational and social factors on attitudes of Tabriz Talent Students Schools towards reading and studying.

Method: The population of the research was Tabriz Girly Talent students. The method of the research was qualitative and the sampling was done as purposeful, Convenience, and snowball. 14 students selected as sample and data gathered by semi-structured interview and analyzed and interpreted by Grounded Theory method.

Conclusion: Findings of the research showed that lived experience of students in their childhood such as accompanying of parents in reading the child's favorite books, cause to raising in information problem solving and positive attitude towards reading and studying in older ages. Investigating educational factors showed that usually studying and book reading in talent student's schools is mainly based on text, educational help or Olympiad books. Other research findings also showed that in these schools the library is often overlooked and most students say they do not refer to the librarian for advice. Finally, findings of the search from social factors showed that most Students gain insight into book reading and studying during school and through friends or teachers.

Keywords

Reading and Studying; Talent School's Students;
Reading and Studying in Talent Students; Cultural,
Social and Education factors

Received: 16, May. 2020

Accepted: 22, Nov 2020

DOI: 10.30484/nastinfo.2020.2125.1952

1. Department of Knowledge and Information Science ,Faculty Education and Psychology, University of Tabriz,

pashaei.hp@gmail.com

2. Associate professor, Department of Knowledge and Information Science Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz

Corresponding author,
zavaragi@tabrizu.ac.ir

3. Associate professor, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz,
hamdipour@gmail.com

4. Department of Education, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz,

sh.nemati@tabrizu.ac.ir

عوامل مؤثر بر نگرش دختران دانش‌آموز مدارس.

استعدادهای درخشان در خصوص مطالعه و خواندن

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۲/۲۷ تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۹/۰۲

هاله پشایی^۱ | رسول زوارقی^۲
افشین حمدی پور^۳ | شهروز نعمتی^۴

۱. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تبریز
pashaei.hp@gmail.com

۲. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تبریز
(نویسنده مسئول)
zavaraqi@tabrizu.ac.ir

۳. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تبریز
hamdipour@gmail.com

۴. دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه تبریز
sh.nemati@tabrizu.ac.ir

هدف: شناسایی تأثیر عوامل فرهنگی، آموزشی، و اجتماعی بر نگرش دانش‌آموزان مدارس استعدادهای درخشان به مطالعه و خواندن است.

روش: ۱۴ نفر از دختران دانش‌آموز دوره دوم مدارس استعدادهای درخشان شهر تبریز با نمونه‌گیری هدفمند در دسترس و گلوله‌برفی در این مطالعه شرکت کردند. داده‌ها با مصاحبه نیمه‌ساختاریافته گردآوری و تحلیل شد.

یافته‌ها: از لحاظ فرهنگی همراهی پدر و مادر در خواندن کتاب موردعلاقه در کودکی سبب بالارفتن مهارت حل‌مسئله در اطلاع‌یابی و نگرش مثبت به مطالعه و خواندن در سنین بالاتر می‌شود. از لحاظ آموزشی مطالعه و خواندن در مدارس استعدادهای درخشان به طور عمده به کتاب‌های درسی، کمک آموزشی یا المپیادی محدود است. در مدارس استعدادهای درخشان اغلب به کتابخانه اهمیت داده نمی‌شود. اکثر دانش‌آموزان اعلام کردند که برای مشاوره به کتابدار مراجعه نمی‌کنند. از لحاظ تأثیر عوامل اجتماعی، یافته‌ها نشان داد اکثر دانش‌آموزان نگرش خود را در خصوص مطالعه و خواندن، در دوران مدرسه و از طریق دوستان یا معلم به دست می‌آورند.

کلیدواژه‌ها

مطالعه و خواندن، دانش‌آموزان استعداد درخشان، مدارس استعداد درخشان، عوامل

فرهنگی، اجتماعی آموزشی

مقدمه

صاحب‌نظران تعلیم و تربیت باور دارند که تیزهوشی توانایی برتر از همتایان در زمینه‌های خاص از عملکرد است و ممکن است در برخی شرایط بروز کند و در برخی نه (هالاها، کافمن، ۲۰۱۱). کودکان تیزهوش توانایی‌های ذهنی، کارهای خلاقانه و هنری و توانایی‌های نامعمول در هدایت و رهبری و نیز در تحصیل دارند (Kirk, Gallagher, Coleman & Anastasiow, 2015) اینان به اطلاعات و امکانات نیاز دارند تا بتوانند در جهت کشف دانش جدید یا نوآوری گام بردارند.

علی‌رغم اهمیت نوع نگرش به مطالعه و خواندن و نقش مهم آن در موفقیت استعدادهای برتر، بررسی‌ها در این خصوص اندک و مختص به مطالعه کیفی رفتار اطلاعاتی کودکان بااستعداد در مرحله پیش از دبستان است (Burešová & Havigerová, 2015). برای سایر گروه‌ها این موضوع بررسی شده است. از جمله رشته تحصیلی و مهارت در بیان نوشتاری (محبوب، حسن زاده، ۱۳۸۸)، مهارت‌های آموزشی و آشنایی بیشتر با موتورهای جستجو (فتاحی، صابری، دخت‌عصمتی، ۱۳۸۸)، مهارت‌های سواد اطلاعاتی (فتاحی، ۱۳۸۳)، محیط زندگی کودک (جلیوند، ۱۳۷۳)، سطح تحصیلات والدین (احمدی ده قطب‌الدینی و احدی، ۱۳۹۱)، مسائل فردی (کارآمد، ۱۳۸۶)، مسائل فرهنگی (احمدی ده قطب‌الدینی و احدی، ۱۳۹۱)، مسائل آموزشی (کارآمد، ۱۳۸۶)، مسائل اجتماعی (احمدی ده قطب‌الدینی و احدی، ۱۳۹۱)، مسائل اقتصادی (احمدی ده قطب‌الدینی و احدی، ۱۳۹۱) و مسائل فناورانه (هاگزی، ۱۳۸۷) تاکنون پژوهش شده است. در این پژوهش ما به شناسایی عوامل فرهنگی، اجتماعی و آموزشی مؤثر بر نوع نگرش دانش‌آموزان مدارس استعدادهای درخشان را درباره خواندن می‌پردازیم

روش

پژوهش حاضر کاربردی از نوع اکتشافی است. داده‌ها با استفاده از مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته گردآوری و به روش نظریه‌سازی زمینه‌ای تحلیل و گزارش شده است. مشارکت کنندگان به صورت هدفمند، در دسترس، و به روش گلوله برفی برگزیده شدند و مصاحبه‌ها تا رسیدن به مرز اشباع ادامه یافت. پرسش‌ها از مصاحبه‌شوندگان از یک پژوهش

1. Hallahan & Kauffman
2. Hagez

مشابه کتابخانه^۱ اقتباس شده است.

انتخاب هدفمند مشارکت‌کنندگان به این معنا است که ما با دانش‌آموزان علاقه‌مند به مطالعه و کتابخوانی و علاقه‌مند به مشارکت مصاحبه کردیم. پرسش‌ها را برای آشنایی اولیه برای شرکت‌کنندگان ایمیل کردیم. سپس مصاحبه را به صورت حضوری انجام دادیم. میانگین زمان هر مصاحبه ۴۵ دقیقه بود. در ابتدای هر مصاحبه محرمانه ماندن پاسخ‌ها را به مصاحبه شونده اعلام کردیم و اجازه گرفتیم پاسخ‌های او را ضبط کنیم. برای اطمینان از پاسخ‌ها و رفع ابهامات احتمالی از شرکت‌کننده خواسته شد پاسخ سؤالات را در فایللی که قبلاً برایش ایمیل شده بود بنویسد و بازگرداند. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار مکس کیو.دی.ای.^۲ استفاده کردیم.

یافته‌ها

الف. عوامل فرهنگی

جدول ۱ مفاهیم مرتبط با فرهنگ را در قالب مقوله‌ها و زیر مقوله‌ها ارائه می‌کند.

1. Information Seeking Behaviour of Generation Y Students at the Stellenbosch University Library and Information Service
2. MAXQDA

جدول ۱. یافته‌های مرتبط با عوامل فرهنگی

مؤلفه	مقوله	زیر مقوله‌ها
عوامل فرهنگی	مطالعه به واسطه دیگران	برادر
		خواهر
		پدر و مادر
رفتار مطالعه در دوران کودکی	رفتار مطالعه در دوران کودکی	خواندن و توضیح کتاب به کودک توسط اعضای خانواده
		برخورد کودکانه و ملایم در خواندن کتاب برای کودک
		حفظ داستان
		استفاده از تصاویر برای قصه‌گویی
		خواندن کتاب تازه خرید شده
		قبل از خواب
		همراهی والدین در خواندن کتاب برای کودک
		عادت به مطالعه والدین
		تشویق والدین به خواندن کتاب
		کتابخانه شخصی والدین
		تحصیلات پدر و مادر
		عامل پیشرفت
نگرش والدین به مطالعه و کتابخوانی	نگرش والدین به مطالعه و کتابخوانی	افزایش آگاهی
		رفع نیازهای اطلاعاتی
		تشویق به کتابخوانی
		دیدگاه مثبت نسبت به کتاب و مطالعه
نگرش والدین به خرید کتاب	نگرش والدین به خرید کتاب	خرید کتب چاپی به جای کتب الکترونیکی
		خرید کتاب و اهدای آن به کتابخانه برای استفاده عموم
		تشویق به خرید کتاب
		استفاده خانوادگی از کتب خریداری شده
		مراجعه به کتابخانه به جای خرید آن
نگرش والدین در خصوص کتابخانه	نگرش والدین در خصوص کتابخانه	دیدگاه مثبت
		تشویق به استفاده از کتابخانه در دوران امتحانات
		دیدگاه مثبت
		مخالف مراجعه به کتابخانه
منابعی که والدین مطالعه می‌کنند	منابعی که والدین مطالعه می‌کنند	امانت کتاب از کتابخانه به جای خرید کتاب
		کتب عمومی
		نشریات
		منابع اینترنتی
		حوزه تخصصی فردی
		نسخه چاپی از منابع گوناگون

ب. عوامل آموزشی

جدول ۲ مفاهیم مرتبط با این عامل در قالب مقوله‌ها و زیر مقوله‌ها به تفکیک مؤلفه‌های بنیادین آموزش از جمله مدرسه، معلم، کتابخانه و کتابدار را عرضه می‌کند.

جدول ۲. یافته‌های مرتبط با عوامل آموزشی (مدرسه)

مؤلفه	مقوله	زیر مقوله‌ها	
عوامل آموزشی (مدرسه)	محل کتابخانه در مدرسه	مناسب	
		نامناسب	
	محل مطالعه کتب غیردرسی در مدرسه	نبود توجه کافی دانش‌آموزان علاقه‌مند تأکید بیشتر بر کتب درسی تشویق معلمان به مطالعه کتب غیردرسی	کافی
			دانش‌آموزان علاقه‌مند
			تأکید بیشتر بر کتب درسی
	انگیزه استفاده از کتابخانه مدرسه	استفاده از کتب کمک‌آموزشی استفاده از سالن مطالعه در دسترس بودن	استفاده از کتب کمک‌آموزشی
			استفاده از سالن مطالعه
			در دسترس بودن
	میزان استفاده از کتابخانه مدرسه	یک ساعت در هفته پیش از یک ساعت در هفته کمتر از یک ساعت در هفته	یک ساعت در هفته
			پیش از یک ساعت در هفته
			کمتر از یک ساعت در هفته

جدول ۳ تأثیر نظام آموزشی را بر نگرش دانش‌آموزان در خصوص مطالعه و خواندن نشان می‌دهد.

جدول ۳. یافته‌های مرتبط با عوامل آموزشی (کتابخانه)

مؤلفه	مقوله	زیر مقوله‌ها	
عوامل آموزشی (کتابخانه)	تعداد کتب غیردرسی در کتابخانه سمپاد	یک سوم منابع	
		یک چهارم منابع	
		کمتر از نصف منابع	
		نصف منابع	
	جایگاه کتابخانه مدرسه در میزان مطالعه	فضای مناسب منابع متنوع در دسترس بودن کتب کمک‌درسی نقش آفرینی نداشتن	فضای مناسب
			منابع متنوع
			در دسترس بودن کتب کمک‌درسی
نقش آفرینی نداشتن			

جدول ۴ نقش معلم را به عنوان یک عامل آموزشی بر نگرش دانش آموزان در خصوص مطالعه و خواندن ارائه می کند.

جدول ۴. یافته های مرتبط با عوامل آموزشی (معلم)

مؤلفه	مقوله	زیر مقوله ها
عوامل آموزشی (معلم)	توصیه معلمان به استفاده از کتاب و کتابخانه	تشویق به استفاده از انواع منابع کتابخانه
		در حد بسیار کم
		هیچ توصیه ای

جدول ۵ تأثیر کتابخانه را به عنوان یک مؤلفه آموزشی بر نگرش دانش آموزان در خصوص مطالعه و خواندن عرضه می کند.

جدول ۵. یافته های مرتبط با مسائل آموزشی (کتابدار)

مؤلفه	مقوله	زیر مقوله ها	
عوامل آموزشی (کتابدار)	تعداد کتابدار در کتابخانه مدرسه	یک نفر	
		مناسب و معقول	
		معمولی و ساده	
	آراستگی ظاهری کتابدار	پیشنهاد شیک و به روز بودن کتابدار	مناسب
			در حد متوسط
			نظری ندارم
	مهارت کتابداری در استفاده از رایانه	مهارت ارتباطی کتابدار	سیستم امانت دستی در کتابخانه مدرسه
			مناسب
			نامناسب و بداخلاق
	مهارت کتابدار در تشویق و راهنمایی دانش آموزان	مهارت کتابدار در جابجایی کتب کتابخانه	مهارت کافی
			نداشتن مهارت کافی
			مهارت در حد متوسط
			هیچ مهارتی
			مهارت تنها در جابجایی کتب کتابخانه
	جایگاه کتابدار در میزان مطالعه	برقراری نظم و آرامش در کتابخانه	تأثیر بسیار کم
هیچ جایگاهی			
تشویق به کتاب خوانی			
ترغیب به استفاده از کتابخانه			

ج. عوامل اجتماعی

در این بخش مفاهیم در قالب مقوله‌هایی چون چگونگی گفتگو با دوستان درباره اطلاعات، مطالعه و کتابخانه، نگرش دوستان به کتاب و مطالعه، تأثیر دوستان بر میزان مطالعه، و تأثیر دوستان بر میزان استفاده از فضای مجازی پرسیده شده است.

جدول ۶. یافته‌های مرتبط با عوامل اجتماعی

مؤلفه	مقوله	زیر مقوله‌ها
عوامل اجتماعی	گفتگو با دوستان درباره اطلاعات، مطالعه و کتابخانه	معرفی کتب جدید
		معرفی نویسندگان خوب
		معرفی اطلاعات در فضای مجازی
		بحث و اظهارنظر نکردن
	نگرش دوستان به کتاب و مطالعه	مطالعه عامل پیشرفت جامعه
		مطالعه در اوقات فراغت
		نبود کتاب خوب
		استقبال از کتب جدید
		بی‌رغبت
		تشویق یکدیگر به کتاب‌خوانی
	تأثیر دوستان بر میزان مطالعه	نظر مثبت دوستان کتاب‌خوان
		معرفی کتاب بین دوستان
		معرفی سایت‌های اینترنتی خوب
		تعامل از طریق فضای مجازی
تأثیر منفی و ناامیدانه		
ارتباط مستقیم بین دوستان کتاب‌خوان و افزایش مطالعه فرد		
تأثیر دوستان بر میزان استفاده از فضای مجازی	تأثیر مستقیم	
	بدون تأثیر	

از نظر دانش‌آموزان محفل‌های دوستانه اعم از گروه‌های هم‌کلاسی، هم‌محله‌ای و فامیلی، بحث و گفتگو درباره فضای مجازی و معرفی کتب جدید می‌شود. دانش‌آموزان اکثر دوستانشان را اهل مطالعه نمی‌دانند. باین‌وجود معتقدند که دوستان کتاب‌خوانشان نگرش مثبت و موافقی به مطالعه و خواندن دارند؛ این دسته از دوستان دانش‌آموزانی هستند

که با معرفی کتب جدید و حتی معرفی سایت‌های اینترنتی خوب بر میزان مطالعه فرد اثر می‌گذارند. از دیگر تأثیرات دوستان، ترغیب آن‌ها به استفاده از فضای مجازی است. دانش‌آموزان علت کاهش مطالعه‌شان را دوستانی می‌دانند که اهل فضای مجازی هستند و آن‌ها را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند.

بحث و نتیجه‌گیری

دانش‌آموزان دلایل علاقه‌مندی به مطالعه و خواندن را افزایش اطلاعات، یافتن پاسخ به ندانسته‌ها، ایجاد حس خوب، خودشناسی و تفکر بیان کردند. مهم‌ترین عامل فرهنگی مؤثر در نوع نگرش به مطالعه و خواندن، وجود عادت به مطالعه در والدین است. در کنار این عامل نقش محسوس کتاب خواندن برای کودک توسط اعضای خانواده است.

یافته‌ها نشان داد خواندن شعر، کتاب داستان، کتاب‌خوانی با صدای بلند، استفاده از کتاب‌های مصور، کتاب‌خوانی قبل از خواب، حفظ کردن شعر و داستان، خرید کتاب، وجود مجموعه کتاب در خانه، تشویق به خواندن و همچنین مشاهده، یادگیری و خوگیری عملی به مطالعه بر اساس رفتار مطالعاتی و خواندن پدر و مادر و دیگر اعضای خانواده از عوامل مؤثر فرهنگی است که نگرش مثبت به مطالعه را در نوجوانی موجب می‌شود. دانش‌آموزان گفتند والدین آن‌ها باور دارند مطالعه و خواندن، عامل پیشرفت، رفع نیازهای اطلاعاتی، و افزایش آگاهی است. این والدین کتاب و مجله می‌خرند، به کتابخانه‌ها و مؤسسات فرهنگی کتاب هدیه می‌دهند و فرزندان خود را به خرید کتاب تشویق می‌کنند. این دسته والدین مطالعه کتاب و منابع به صورت مشترک و مشوق استفاده فرزندان از کتابخانه‌ها بوده‌اند. برخی دانش‌آموزان گفتند والدین آن‌ها به سبب دوری محل کتابخانه مخالف رفتن آن‌ها به کتابخانه هستند. جلیلود (۱۳۷۱)، و احمدی ده قطب‌الدینی و احدی (۱۳۹۱) هم همین را یافته‌اند. استفاده از کتاب کمک‌آموزشی، وجود سالن مطالعه در کتابخانه مدرسه و در دسترس بودن کتابخانه انگیزه‌های اصلی استفاده از کتابخانه اعلام شد. مهارت ارتباطی کتابدار مدرسه از جمله خوش اخلاق بودن و توانایی برقراری

ارتباط مناسب و فعال با دانش‌آموزان شرایط مناسبی برای استفاده بیشتر و مستمر دانش‌آموزان از کتابخانه است. توصیه توسط معلمان به استفاده از کتاب کمک‌آموزشی و غیردرسی موجود در کتابخانه مدرسه بر میزان استفاده دانش‌آموزان از کتابخانه مدرسه اثر داشته است.

محل مناسب کتابخانه در مدرسه، تشویق به استفاده از کتابخانه، وجود جایی در مدرسه برای مطالعه غیردرسی، بر افزایش استفاده از کتابخانه مدرسه می‌تواند تأثیرگذار باشد. تشویق به مطالعه کتب غیردرسی توسط معلمان عاملی بسیار تأثیرگذار است.

کارکرد اصلی کتابخانه در مدرسه به نظر دانش‌آموزان سالن مطالعه، جایی برای استفاده از منابع کمک‌آموزشی، و جایی است "که به‌سادگی می‌شود به آنجا رفت و از آن استفاده کرد". بیشتر دانش‌آموزان بیش از یک ساعت در هفته از کتابخانه مدرسه استفاده می‌کنند. انگیزه آن‌ها برای مراجعه به کتابخانه، استفاده از منابع غیردرسی است که به‌زعم آن‌ها نزدیک به نیمی از مجموعه را تشکیل می‌دهد.

به نظر دانش‌آموزان تنوع منابع، وجود کتاب غیردرسی، و دسترسی مستقیم به قفسه می‌تواند مراجعه و استفاده از کتابخانه را بیشتر کند. دانش‌آموزان نیز کتابخانه را در ایجاد نگرش مثبت به مطالعه و خواندن مؤثر نمی‌دانستند. زیرا تاکنون از کتابخانه استفاده نکرده بودند.

دانش‌آموزان نقش کتابدار را در جذب دانش‌آموزان به کتابخانه بسیار مهم می‌دانستند. داشتن مهارت‌های ارتباطی، آراستگی، و مهارت کار با رایانه، حسن خلق، مهربانی و آرامش‌بخشی کتابدار را نیز مهم دانستند. کتابدارانی که دانش‌آموزان تاکنون دیده بودند تجربیات ظاهر خوب اما نه‌چندان روزآمد داشتند، اما مهارت برقرار کردن ارتباط خیلی خوب با دانش‌آموزان نداشتند و خدمتشان به آنها محدود به پیدا کردن کتاب برای ایشان بود. به نظر دانش‌آموزان خوب بود کتابدار با آنها درباره کتاب‌ها صحبت می‌کرد و به آنها مشاوره می‌داد.

معلم هم عامل مهم و تأثیرگذار در ایجاد نگرش مثبت به مطالعه و خواندن دانسته شد. اما شمار اندکی از دانش‌آموزان نگرش مثبت به مطالعه و خواندن را از معلم خود گرفته بودند. معلمان بیشتر آن‌ها را به خواندن کتاب‌های تست و کنکور سفارش می‌کردند. فتاحی، صابری،

دخت عصمتی (۱۳۸۸) و کارآمد (۱۳۸۶) همین را یافته‌اند. عوامل اجتماعی بر نوع نگرش دانش‌آموزان در خصوص مطالعه و خواندن تأثیرگذار است. گفتگو با دوستان درباره اطلاعات، مطالعه و کتابخانه، معرفی کتب جدید، معرفی نویسندگان خوب، معرفی اطلاعات در فضای مجازی نگرش مثبت دوستان به کتاب و مطالعه، معرفی سایت‌های اینترنتی خوب، و تعامل مثبت از طریق فضای مجازی از جمله عوامل مثبت تأثیرگذار در نوع نگرش دانش‌آموزان به مطالعه و خواندن محسوب می‌شوند. عوامل اجتماعی شامل ارتباط با دوستان و گفتگو درباره اطلاعات، معرفی کتاب به یکدیگر، معرفی نویسندگان خوب، به اشتراک‌گذاری اطلاعات سودمند در فضای مجازی و .. تأثیر مثبتی در نگرش دانش‌آموزان به مطالعه و خواندن دارند.

از نظر دوستان، مطالعه عامل پیشرفت و امری پسندیده در اوقات فراغت است. دوستان به‌ویژه از خواندن رمان استقبال می‌کنند؛ با اهدای کتاب، مشوق همدیگر در مطالعه و خواندن هستند و با معرفی کتب جدید به همدیگر اطلاعات و انگیزه‌های خود را در این خصوص افزایش می‌دهند. هر چند دانش‌آموزانی بودند که چنین تجاربی نداشتند. برعکس آن نیز می‌تواند صادق باشد: برخی دانش‌آموزان زیر تأثیر سخنان دوستان و همسالان خود، به مطالعه بی‌علاقه شدند و فضای مجازی، کانال‌های تلگرامی و سایت مختلف برایشان جذاب شده بود.

یافته‌های ما در خصوص تأثیر عوامل اجتماعی بر نگرش دانش‌آموزان با یافته‌های جلیلونند (۱۳۷۳)، و احمدی ده قطب‌الدینی و احدی (۱۳۹۱) همخوان است.

بر اساس یافته‌ها پیشنهاد می‌کنیم:

۱. دانش‌آموزان به کتاب‌خوانی و خرید کتاب تشویق شوند.
۲. به کتابخانه‌های مدارس و نحوه انتخاب کتابدار در این مدارس توجه شود.
۳. مهارت دوست‌یابی در کتابخانه تشویق شود.
۴. در سیاست‌گذاری‌های صورت گرفته برای تشویق دانش‌آموزان مدارس استعداد درخشان به مطالعه و خواندن، پیچیدگی‌های رفتاری آن‌ها در لایه‌های فرهنگی، آموزشی و اجتماعی که در یافته‌های این پژوهش منعکس شدند مورد توجه قرار گیرند.

مآخذ:

- احمدی ده قطب‌الدینی، محمد؛ احدی، حسن (۱۳۹۱). تأثیر عوامل انگیزشی - اجتماعی خواندن در خانه و مدرسه بر نگرش خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم و پنجم ابتدایی. *پژوهش در برنامه‌ریزی درسی*، ۲(۸۱پیاپی ۳۵)، ۷۴-۸۵.
- جلیلووند، محمدامین (۱۳۷۳). ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان تیزهوش دبیرستان‌های استعدادهای درخشان و خاص شهر تهران. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم انسانی
- سیف نراقی، مریم؛ نادری، عزت‌الله (۱۳۸۹). *روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی*. تهران: ارسباران.
- فتاحی، رحمت‌الله (۱۳۸۳). *سواد اطلاعاتی و بهسازی رفتار اطلاع‌یابی پژوهشگران ضرورت ادغام سواد اطلاعاتی در فرایند پژوهش و تولید دانش*. همایش آموزش استفاده‌کنندگان و توسعه سواد اطلاعاتی در کتابخانه‌ها، مراکز اطلاع‌رسانی و موزه‌ها، مشهد، سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی.
- فتاحی، رحمت‌الله؛ صابری، مریم؛ دخت عصمتی، محدثه (۱۳۸۸). بررسی رفتار اطلاع‌یابی دانش‌آموزان دوره راهنمایی در اینترنت و جایگاه کتابخانه در آن. علی حسین قاسمی (ویراستار)، کتابخانه‌های آموزشی، پیویاسازی نظام آموزش و مشارکت در فرایند یاددهی - یادگیری. دانشگاه فردوسی مشهد. تهران: کتابدار.
- کارآمد، حسین (۱۳۸۶). راهکارها و شیوه‌های آموزش فراگیران نخبه. *ماهنامه معرفت*، ۱۱۷(۶).
- محبوب، سیامک؛ حسن‌زاده، محمد (۱۳۸۸). رفتار غیرکلامی و جان‌نشین‌سازی کلمات در بیان نیاز اطلاعاتی دانش‌آموزان دبیرستان استعدادهای درخشان علامه حلی. *مطالعات کتابداری و علم اطلاعات*، ۱(۱)۱۵-۱، ۷۹-۱۰۶.
- منصوریان، یزدان (۱۳۹۴). روش تحقیق در علم اطلاعات و دانش‌شناسی. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.
- هاگز، هیلاری (۱۳۸۷). واکنش‌ها و تأثیرها: الگوی کاربرد اطلاعات پیوسته برای یادگیری (ترجمه قاسم آزادی احمدآبادی و اکرم آزادی احمدآبادی). *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱۱(۲).
- هالاهان، دانیل پی؛ کافمن، جیمز (۲۰۱۱). *دانش‌آموزان استثنایی: مقدمه‌ای بر آموزش ویژه (ویرایش نهم)*. ترجمه حمید علیزاده؛ هائیده صابری؛ ژانت هاشمی؛ مهدی محی‌الدین. تهران.

Burešová, Iva; Havigerová, Jana Marie. (2015). Information Behavior of Gifted Children in the Pre-literate Stage – Qualitative Study. *American Journal of Educational Research* .159-165, (2)3, DOI/10.12691 : education3-2-8-

Kirk, S. Gallagher, J. J. Coleman, M. R. & Anastasiow, N. J. (2015). *Educating exceptional children*. Cengage Learning.

استناد به این مقاله:

پاشایی، هاله؛ زوارقی، رسول؛ حمدی پور، افشین؛ نعمتی، شهروز (۱۳۹۹). عوامل مؤثر بر نگرش دختران دانش آموز مدارس استعدادهای درخشان در خصوص مطالعه و خواندن. فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۳۱ (۴)، ۴۴-۵۶

doi: 10.30484/nastinfo.2020.2125.1952

